

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้เป็นการศึกษาปัญหาและแนวทางการพัฒนาการบริหารกิจการลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จังหวัดสระแก้ว จำแนกตามสถานภาพ วุฒิทางลูกเสือ และประสบการณ์การบริหารกิจการลูกเสือ กลุ่มตัวอย่างที่นำมาใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ คือ ผู้อำนวยการลูกเสือโรงเรียนและผู้กำกับและรองผู้กำกับลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ โดยใช้วิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified random sampling) ชนิดสัดส่วน ใช้สูตรคำนวณการสุ่มกลุ่มตัวอย่างของยามานะ (Yamane, 1970, pp. 580-581 อ้างถึงใน ไพรัตน์ วงษ์นาม, ม.ป.ป., หน้า 189) ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 395 คน จำแนกเป็นผู้อำนวยการลูกเสือโรงเรียน จำนวน 74 คน ผู้กำกับและรองผู้กำกับลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ จำนวน 321 คน เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเอง แบ่งออกเป็น 2 ตอน ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม (Check list) ตามสถานภาพ วุฒิทางลูกเสือ และประสบการณ์การบริหารกิจการลูกเสือ ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับปัญหาการปฏิบัติงานกิจการลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จังหวัดสระแก้ว ชนิดแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ตามแนวคิดของเบสท์และคาห์น (Best & Kahn, 1993, pp. 246-250) การเก็บรวบรวมข้อมูลผู้วิจัยแจกและเก็บแบบสอบถามคืนด้วยตนเองได้รับคืนมา 395 ฉบับ คิดเป็นร้อยละร้อย สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ การหาค่าร้อยละ การหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) และการทดสอบค่าที (t -test)

สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูล

จากการวิเคราะห์ข้อมูลปัญหาการปฏิบัติงานกิจการลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จังหวัดสระแก้ว สรุปสาระสำคัญของผลการศึกษา ดังนี้

1. ปัญหาการปฏิบัติงานกิจการลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จังหวัดสระแก้ว โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับปานกลาง จำแนกตามด้านการบริหาร ดังนี้

1.1 ด้านการวางแผนโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ส่วนใหญ่ปัญหาการปฏิบัติงานกิจการลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่อยู่ในระดับปานกลาง ยกเว้นการจัดส่ง

ผู้กำกับและรองผู้กำกับไปฝึกอบรมตามหลักสูตรวิชาผู้กำกับลูกเสือชั้นความรู้ระดับต่าง ๆ มีปัญหาการปฏิบัติงานอยู่ในระดับมาก ที่ค่าเฉลี่ย 3.57 และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.99

1.2 ด้านการจัดสรรทรัพยากรโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ส่วนใหญ่ปัญหาการปฏิบัติงานกิจการลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่อยู่ในระดับปานกลาง ยกเว้นมีการแต่งตั้งผู้กำกับและรองผู้กำกับลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ตามความรู้ ความสามารถ ตรงตามโครงสร้างลูกเสือโรงเรียนมีปัญหาการปฏิบัติงานอยู่ในระดับมาก ที่ค่าเฉลี่ย 3.66 และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.89

1.3 ด้านการกระตุ้นใจในการปฏิบัติงานโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง พิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ปัญหาที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดซึ่งอยู่ในระดับมาก คือ การสร้างกิจกรรมจูงใจให้นักเรียนเข้าร่วมกิจกรรมลูกเสือด้วยความสมัครใจ ที่ค่าเฉลี่ย 3.46 และ ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.90

1.4 ด้านการประสานงานโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ปัญหาที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดซึ่งอยู่ในระดับมาก คือ การประชาสัมพันธ์เพื่อให้ประชาชนเกิดความเข้าใจอันดีต่อกิจการลูกเสือในโรงเรียน ที่ค่าเฉลี่ย 3.28 และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.93

1.5 ด้านการติดตามประเมินผลโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ปัญหาที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดซึ่งอยู่ในระดับมาก คือ ผู้กำกับและรองผู้กำกับลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ปฏิบัติภารกิจเก็บข้อมูลและประเมินผลในระหว่างการจัดกระบวนการเรียนรู้อย่างเป็นระบบ สม่่าเสมอ ที่ค่าเฉลี่ย 3.33 และ ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.87

2. ผลเปรียบเทียบปัญหาการปฏิบัติงานกิจการลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จังหวัดสระแก้ว จำแนกตามสถานภาพ วุฒิทางลูกเสือ และประสบการณ์การบริหารกิจการลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ดังนี้

2.1 ด้านสถานภาพแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านการจัดสรรทรัพยากรมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยผู้อำนวยการลูกเสือโรงเรียนมีปัญหามากกว่าผู้กำกับและรองผู้กำกับลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่

2.2 ด้านวุฒิทางลูกเสือ โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

2.3 ด้านประสบการณ์การบริหารกิจการลูกเสือ โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

3. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากการสนทนากลุ่ม (Focus Group) โดยผู้ทรงคุณวุฒิทางลูกเสือ จังหวัดสระแก้ว จำนวน 8 คน เพื่อหาแนวทางการพัฒนาการบริหารกิจการลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ซึ่งผลจากการสนทนากลุ่ม (Focus Group) ของผู้ทรงคุณวุฒิทางลูกเสือ ได้อภิปรายเกี่ยวกับที่มาของปัญหาและแนวทางการพัฒนาการบริหารกิจการลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่อย่างกว้างขวางและเป็นประโยชน์ต่อการศึกษาวิจัยเป็นอย่างยิ่ง ผู้วิจัยสรุปความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิทางลูกเสือ ได้ดังนี้

3.1 การวางแผน

ในด้านการวางแผนระดับปัญหาการปฏิบัติงานกิจการลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ การจัดส่งผู้กำกับและรองผู้กำกับไปฝึกอบรมตามหลักสูตรวิชาผู้กำกับลูกเสือขั้นความรู้ต่าง ๆ ซึ่งผู้ทรงคุณวุฒิทางลูกเสือได้ให้เหตุผลว่า ปัญหาเกิดจากผู้กำกับและรองผู้กำกับลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ไม่เต็มใจเข้าร่วมรับการฝึกอบรมการหลักสูตรวิชาผู้กำกับลูกเสือขั้นความรู้ต่าง ๆ เนื่องจากผู้กำกับและรองผู้กำกับลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ที่ได้รับการฝึกอบรมหลักสูตรวิชาผู้กำกับลูกเสือขั้นความรู้ต่าง ๆ ต้องออกค่าใช้จ่ายในการอบรมเอง ส่งผลให้เกิดกรณีนำรายชื่อไปฝากกับโรงเรียนอื่นเพื่อให้ได้มาซึ่งวุฒิทางลูกเสือ

ผู้ทรงคุณวุฒิทางลูกเสือได้เสนอแนวทางการพัฒนาการบริหารกิจการลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ไว้ว่า สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระแก้วหรือโรงเรียนต้องจัดสรรงบประมาณเพื่อสนับสนุนให้ผู้กำกับและรองผู้กำกับลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ได้เข้ารับการอบรมหลักสูตรวิชาผู้กำกับลูกเสือขั้นความรู้ต่าง ๆ ผู้บริหารโรงเรียนและครูบรรจุใหม่ทุกคนต้องเข้ารับการอบรมหลักสูตรวิชาผู้กำกับลูกเสือขั้นความรู้เบื้องต้น (Basic Training Course : B.T.C.) โดยสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระแก้วจะต้องดำเนินการเปิดการฝึกอบรมหลักสูตรวิชาผู้กำกับลูกเสือขั้นความรู้ระดับต่าง ๆ ในช่วงเดือนมิถุนายนและเดือนตุลาคมของทุกปี

3.2 การจัดสรรทรัพยากร

ในด้านการจัดสรรทรัพยากรระดับปัญหาการปฏิบัติงานกิจการลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ การแต่งตั้งผู้กำกับและรองผู้กำกับลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ตามความรู้ความสามารถ ตรงตามโครงสร้างลูกเสือโรงเรียน ซึ่งผู้ทรงคุณวุฒิทางลูกเสือได้ให้เหตุผลว่า ปัญหาเกิดจากจำนวนผู้กำกับและรองผู้กำกับลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ไม่เพียงพอกับการแต่งตั้งผู้กำกับและรองผู้กำกับลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ให้ตรงกับโครงสร้างลูกเสือโรงเรียน โดยเฉพาะในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สาเหตุจากการปฏิรูปทางการศึกษาส่งผลให้โรงเรียนประถมศึกษาสามารถขยายโอกาสทางการศึกษาได้ จากเดิมมีแค่ช่วงชั้นที่ 1-2 เป็น ช่วงชั้นที่ 1-3 ซึ่งมีมัธยมศึกษาปีที่

1-3 ร่วมอยู่ด้วย แต่ครูผู้สอนยังคงเป็นครูในระดับช่วงชั้นที่ 1-2 ดังนั้นวุฒิทางลูกเสือที่มีอยู่เดิม คือ ผู้กำกับและรองผู้กำกับลูกเสือสามัญเท่านั้น ไม่ใช่ผู้กำกับหรือรองผู้กำกับลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ซึ่งไม่สอดคล้องกับระดับช่วงชั้นที่ 3 ด้วยเหตุนี้จึงเป็นข้ออ้างไม่ต้องการตำแหน่งผู้กำกับหรือรองผู้กำกับลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ของครูบางคน เพราะ ว่าวุฒิทางลูกเสือไม่ตรงกับตำแหน่งตามโครงสร้างลูกเสือโรงเรียน อีกทั้งไม่ยอมที่จะพัฒนาตนเองโดยเข้ารับการฝึกอบรมหลักสูตรวิชาผู้กำกับลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ทำให้จำนวนผู้กำกับและรองผู้กำกับลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ไม่เพียงพอ

ผู้ทรงคุณวุฒิทางลูกเสือได้เสนอแนวทางการพัฒนาการบริหารกิจการลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ไว้ว่า สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระแก้วต้องเชิญผู้อำนวยการลูกเสือโรงเรียนและผู้กำกับและรองผู้กำกับลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่เข้าร่วมสัมมนาเกี่ยวกับการจัดตั้งกลุ่มหรือกองลูกเสือเพื่อปรับโครงสร้างลูกเสือโรงเรียนได้อย่างถูกต้อง ซึ่งให้เห็นถึงความสำคัญและประโยชน์อันสูงสุดที่จะเกิดขึ้นกับลูกเสือ โรงเรียนไม่จำเป็นต้องแต่งตั้งผู้กำกับและรองผู้กำกับลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ตามโครงสร้างลูกเสือโรงเรียนที่มีอยู่เดิม แต่สามารถปรับยุบหรือย่อโครงสร้างลูกเสือโรงเรียนเพื่อให้สอดคล้องกับจำนวนของผู้กำกับและรองผู้กำกับลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ที่มีอยู่ในปัจจุบัน

3.3 การกระตุ้นจิตใจในการปฏิบัติงาน

ในด้านการกระตุ้นจิตใจในการปฏิบัติงานระดับปัญหาการปฏิบัติงานกิจการลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ การสร้างกิจกรรมจิตใจให้นักเรียนเข้าร่วมกิจกรรมลูกเสือด้วยความสมัครใจ ซึ่งผู้ทรงคุณวุฒิทางลูกเสือได้ให้เหตุผลว่า ปัญหาเกิดจากผู้กำกับและรองผู้กำกับลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ไม่มีความรู้ เทคนิค และวิธีการในการจัดกิจกรรมเพื่อกระตุ้นและสร้างความสนใจให้ลูกเสือต้องการอยากร่วมกิจกรรมด้วยความสมัครใจ

ผู้ทรงคุณวุฒิทางลูกเสือได้เสนอแนวทางการพัฒนาการบริหารกิจการลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ไว้ว่า สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระแก้วต้องเปิดอบรมเรื่องการจัดกิจกรรมทางลูกเสือกระตุ้นผู้เรียน เพื่อให้ผู้กำกับและรองผู้กำกับลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่สามารถนำเทคนิค วิธีการไปใช้ในชั่วโมงกิจกรรมทางลูกเสือหรืออาชีวบูรณาการเข้ากับกิจกรรมประจำวันภายในโรงเรียนหรือกลุ่มสาระการเรียนรู้ต่าง ๆ ผู้อำนวยการลูกเสือโรงเรียนต้องเป็นผู้นำร่วมทำกิจกรรมทางลูกเสือกับผู้กำกับและรองผู้กำกับลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ทุกกิจกรรม สนับสนุนให้ลูกเสือได้เข้าร่วมกิจกรรมและแข่งขันประเภทต่าง ๆ เช่น การเข้าค่าย การพัฒนาชุมชน วันสำคัญต่าง ๆ การแข่งขันระเบียนแถว เป็นต้น นอกจากนี้ผู้ทรงคุณวุฒิทางลูกเสือยังเสนอแนวทางอีกว่า ลูกเสือในวัยนี้ชอบการกิจกรรมการแสดงออกและรางวัลที่ได้รับตอบแทนซึ่งเป็นสิ่งภาคภูมิใจให้กับตนเอง

ผู้กำกับและรองผู้กำกับลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่จำเป็นต้องเน้นในเรื่องวิชาลูกเสือพิเศษ เพื่อให้ลูกเสือได้รับเครื่องหมายวิชาพิเศษต่าง ๆ อันจะช่วยกระตุ้นและเร้าให้ลูกเสือเกิดความภาคภูมิใจในกิจการลูกเสืออย่างแท้จริง

4.4 การประสานงาน

ในด้านการประสานงานระดับปัญหาการปฏิบัติงานกิจการลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ การประชาสัมพันธ์เพื่อให้ประชาชนเกิดความเข้าใจอันดีต่อกิจการลูกเสือในโรงเรียน ซึ่งผู้ทรงคุณวุฒิทางลูกเสือได้ให้เหตุผลว่า ปัญหาเกิดจากผู้อำนวยการลูกเสือโรงเรียนและผู้กำกับและรองผู้กำกับลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ไม่ประชาสัมพันธ์กิจกรรมทางลูกเสือของโรงเรียนให้กับประชาชนในชุมชนและองค์การบริหารส่วนท้องถิ่นได้รับทราบหรือเชิญให้เข้าร่วมกิจกรรมลูกเสือภายในโรงเรียน ส่งผลให้ประชาชนในชุมชนและองค์การบริหารส่วนท้องถิ่นไม่มีความรู้และความเข้าใจอันดีต่อกิจการลูกเสือภายในโรงเรียน ประกอบกับประชาชนส่วนใหญ่ในจังหวัดสระแก้วประกอบอาชีพเกษตรกรรมและปศุสัตว์โคนม จึงไม่มีเวลาที่จะสนใจในเรื่องกิจกรรมลูกเสืออย่างที่ควร เพราะ สภาพการณ์เศรษฐกิจในปัจจุบันที่พลิกผันอยู่ตลอดเวลาตนเอง

ผู้ทรงคุณวุฒิทางลูกเสือได้เสนอแนวทางการพัฒนาการบริหารกิจการลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ไว้ว่า ผู้อำนวยการลูกเสือโรงเรียนและผู้กำกับและรองผู้กำกับลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ต้องร่วมกันแก้ไขการประชาสัมพันธ์อย่างเป็นระบบ จากการให้ประชาชนในชุมชนทราบเอง อาจใช้วิธีทำแผ่นพับ การกระจายเสียงตามสายในชุมชน นำลูกเสือเข้าสู่ชุมชนเพื่อปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ เช่น บำเพ็ญประโยชน์ ปลูกต้นไม้ จรจร เป็นต้น โรงเรียนต้องนำวาระกิจกรรมลูกเสือสอดแทรกในงานประชุมผู้ปกครองของโรงเรียน นอกจากนี้ โรงเรียนควรจัดตั้งให้สมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบล รองนายกองค์การบริหารส่วนตำบล และนายกองค์การบริหารส่วนตำบลเข้ารับการอบรมหลักสูตรวิชาผู้กำกับลูกเสือขั้นความรู้เบื้องต้น (Basic Training Course : B.T.C.) เมื่อสำเร็จการอบรมแล้ว ให้แต่งตั้งดำรงตำแหน่งรองผู้กำกับสังกัด โรงเรียนในเขตพื้นที่ขององค์การบริหารส่วนตำบลนั้น ๆ เพราะปัจจุบันการปกครองส่วนท้องถิ่นได้มีบทบาทหน้าที่เกี่ยวข้องสัมพันธ์กับประชาชนในชุมชนและมีอิทธิพลต่อการดำรงชีวิตของคนในสังคมเป็นอย่างมาก ดังนั้นเมื่อโรงเรียนนำองค์การบริหารส่วนท้องถิ่นเข้าร่วมในกิจกรรมลูกเสือภายในโรงเรียนย่อมก่อให้เกิดผลดีต่อกิจการลูกเสือโรงเรียน ทั้งในเรื่อง งบประมาณ กำลังคน และการประชาสัมพันธ์อีกด้วย

5.5 การติดตามประเมินผล

ในด้านการติดตามประเมินผลระดับปัญหาการปฏิบัติงานกิจการลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ผู้กำกับและรองผู้กำกับลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ปฏิบัติการเก็บข้อมูลและประเมินผลในระหว่างการจัดกระบวนการเรียนรู้อย่างเป็นระบบสม่ำเสมอ ซึ่งผู้ทรงคุณวุฒิทาง

ลูกเสือได้ให้เหตุผลว่า ปัญหาเกิดจากผู้กำกับและรองผู้กำกับลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ไม่มีความรู้ความเข้าใจเพียงพอในการปฏิบัติงาน จึงส่งผลให้ผู้กำกับและรองผู้กำกับลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่เกิดความไม่สนใจและใส่ใจในการเก็บข้อมูลและประเมินผลในระหว่างการจัดกระบวนการเรียนรู้ คิดว่าการจัดเก็บข้อมูลและประเมินผลกิจกรรมลูกเสือไม่สำคัญ จึงมุ่งสนใจแต่การจัดเก็บข้อมูลและประเมินผลในเอกสารบันทึกผลการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน (ปพ.5) ของโรงเรียนเท่านั้น

ผู้ทรงคุณวุฒิทางลูกเสือได้เสนอแนวทางการพัฒนาการบริหารกิจการลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ไว้ว่า สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระแก้วต้องเชิญผู้อำนวยการลูกเสือโรงเรียนและผู้กำกับและรองผู้กำกับลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ร่วมสัมมนาให้ความรู้ในเรื่องการเก็บข้อมูลและการประเมินผลการจัดกระบวนการเรียนรู้ทางลูกเสือ ซึ่งผู้ทรงคุณวุฒิทางลูกเสือเล็งเห็นว่า เมื่อผู้อำนวยการลูกเสือโรงเรียนมีความรู้ความเข้าใจแล้วก็จะติดตามประเมินผลได้ถูกต้องอย่างเป็นระบบและในทิศทางเดียวกันผู้กำกับและรองผู้กำกับลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่เมื่อเกิดความรู้ความเข้าใจในงานทะเบียนลูกเสือก็จะได้นำผลการได้ถูกต้องตามกระบวนการเป็นการปรับทัศนคติของตนเองให้ดีขึ้น นอกจากนี้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระแก้วต้องกำหนดระบบให้โรงเรียนรายงานผลการปฏิบัติงานกิจการลูกเสือทุก ๆ 2 เดือน ทั้งนี้แต่งตั้งให้ศึกษานิเทศก์เป็นคณะกรรมการประเมินการปฏิบัติงานกิจการลูกเสือเชิงประจักษ์เป็นระยะ ๆ หรือจัดตั้งให้มีองค์กรทางลูกเสือโดยตรงติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงานกิจการลูกเสือในโรงเรียน เพื่อเป็นการกระตุ้นให้ผู้ผู้อำนวยการลูกเสือโรงเรียนกำกับติดตามผู้กำกับและรองผู้กำกับลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่และผู้กำกับและรองผู้กำกับลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ดำเนินการเก็บข้อมูลและประเมินผลระหว่างการจัดกระบวนการเรียนรู้อย่างเป็นระบบสม่ำเสมอมากยิ่งขึ้น

อภิปรายผล

จากการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาการปฏิบัติงานกิจการลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จังหวัดสระแก้ว สามารถอภิปรายผลได้ดังนี้

1. ปัญหาการปฏิบัติงานกิจการลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จังหวัดสระแก้ว โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้อำนวยการลูกเสือโรงเรียนและผู้กำกับและรองผู้กำกับลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ไม่ได้ให้ความสำคัญต่อการปฏิบัติงานกิจการลูกเสืออย่างแท้จริง ขาดการเตรียมการวางแผนร่วมกัน ไม่มีการจัดส่งผู้กำกับและรองผู้กำกับไปฝึกอบรมตามหลักสูตรวิชาผู้กำกับลูกเสือขั้นความรู้ระดับต่าง ๆ ขาดการแต่งตั้งผู้กำกับและรองผู้กำกับลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ตามความรู้ ความสามารถ ตรงตามโครงสร้างลูกเสือโรงเรียน ขาดการระดมทรัพยากรต่าง ๆ ทั้งภายในโรงเรียนและนอกโรงเรียน ขาดการ

ส่งเสริมสนับสนุนกิจกรรมจูงใจให้นักเรียนเข้าร่วมกิจกรรมลูกเสือด้วยความสมัครใจ ขาดการประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนเกิดความเข้าใจอันดีต่อกิจกรรมลูกเสือในโรงเรียน นอกจากนี้การเก็บข้อมูลและประเมินผลในระหว่างการจัดกระบวนการเรียนรู้ยังไม่เป็นระบบสม่ำเสมอ จึงส่งผลให้การปฏิบัติงานกิจกรรมลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ อยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ ปรกรณ์ ภูมิเขต (2542, หน้า 29) พบว่า การบริหารงานกิจกรรมลูกเสือในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดสระแก้ว โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง มุขลินท์ ปานสวัสดิ์ (2548, หน้า 71) พบว่า ปัญหาการจัดกิจกรรมลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาปราจีนบุรี ของครูผู้สอนกิจกรรมลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ มีปัญหาการจัดกิจกรรมโดยรวมและรายกิจกรรมอยู่ในระดับปานกลาง อุดม กีกก้อง (2545, หน้า 77) พบว่า การบริหารกิจกรรมลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง บุญเรือน ฉายศิริ (2544, หน้า 51) พบว่า ปัญหาการบริหารงานกิจกรรมลูกเสือสามัญในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานประถมศึกษาจังหวัดตราด โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง และผลการวิจัยของสมัย กสิกรรม (2546, หน้า 58) พบว่า ปัญหาการบริหารงานกิจกรรมลูกเสือสามัญในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดระยอง โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง

เมื่อพิจารณาคำเฉลี่ยเป็นรายด้านพบว่า ปัญหาการปฏิบัติงานกิจกรรมลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จังหวัดสระแก้ว ด้านการจัดสรรทรัพยากรมีค่าเฉลี่ยเป็นอันดับหนึ่ง ด้านการวางแผนมีค่าเฉลี่ยเป็นอันดับสอง ด้านการติดตามประเมินผลมีค่าเฉลี่ยเป็นอันดับสาม ด้านการประสานงานมีค่าเฉลี่ยเป็นอันดับสี่ และด้านการกระตุ้นจูงใจในการปฏิบัติงานมีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด สามารถแยกอภิปรายในแต่ละด้านได้ดังนี้

1.1 ปัญหาการปฏิบัติงานกิจกรรมลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ด้านการจัดสรรทรัพยากร มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ปัญหาด้านการแต่งตั้งผู้กำกับและรองผู้กำกับลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ตามความรู้ ความสามารถ ตรงตามโครงสร้างลูกเสือโรงเรียนมีค่าเฉลี่ยสูงสุด ซึ่งอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ จำนวนผู้กำกับและรองผู้กำกับลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ไม่เพียงพอต่อการแต่งตั้งผู้กำกับและรองผู้กำกับลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ให้ตรงกับโครงสร้างลูกเสือโรงเรียน ครูไม่ยอมที่จะพัฒนาตนเองโดยเข้ารับการศึกษาหลักสูตรวิชาผู้กำกับลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ สอดคล้องกับผลการวิจัยของ พงษ์สานต์ จุลโทชัย (2537, หน้า 72-73) พบว่า ปัญหาและสาเหตุของปัญหาการบริหารกิจกรรมลูกเสือสามัญในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดนครราชสีมา ด้านการจัดบุคลากรมีสาเหตุเกิดจากผู้บังคับบัญชาลูกเสือมีจำนวนไม่เพียงพอและด้านการจัดองค์การมีสาเหตุเกิดจากผู้บริหารและครูผู้สอนลูกเสือสามัญ

ขาดประสบการณ์ในหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย สอดคล้องกับผลการวิจัยของ สมชาย สุขเกษม (2543, หน้า 88) พบว่า ปัญหาการบริหารงานกิจการลูกเสือในโรงเรียนเอกชนกรุงเทพมหานคร การจัดตั้งกอง-กลุ่มลูกเสือ และการแต่งตั้งผู้บังคับบัญชาลูกเสือยังขาดผู้สนับสนุน ขาดความรู้ความเข้าใจในขั้นตอนการดำเนินการ สอดคล้องกับผลการวิจัยของ สัมฤทธิ์ วุฒิปรีชา (2541, หน้า) พบว่า ปัญหาและอุปสรรคของการบริหารงานกิจการลูกเสือในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัด กรุงเทพมหานคร ขาดบุคลากรที่มีประสบการณ์ในการฝึกอบรมวิชาลูกเสือ สอดคล้องกับ ผลการวิจัยของ คำแหง ดันสกุล (2543, หน้า 58) กล่าวว่า ผู้บริหารโรงเรียนควรดำเนินการ ส่งเสริมสนับสนุนให้ครูอาจารย์ได้เข้ารับการฝึกอบรมวิชาผู้กำกับลูกเสือทั้งระดับต้นและระดับสูง จัดทำเอกสารคู่มือ และจัดกิจกรรมลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ให้สอดคล้องและเหมาะสม สอดคล้องกับ ปกรณ์ ภูมิเขต (2542, หน้า 31) พบว่า ปัญหาในการบริหารกิจกรรมลูกเสือในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดสระแก้ว โรงเรียนขนาดเล็กและโรงเรียนขนาดใหญ่มีปัญหาในการ จัดสรรทรัพยากร และผลการวิจัยของ มุณินทร์ ปานสวัสดิ์ (2548, หน้า 71) พบว่า ปัญหา การจัดกิจกรรมลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ใน โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ปราจีนบุรี มีปัญหาอันดับที่สองคือการขออนุญาตจัดตั้งกองลูกเสือและผู้บังคับบัญชาลูกเสือ

1.2 ปัญหาการปฏิบัติงานกิจการลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ด้านการวางแผน มีค่าเฉลี่ย เป็นอันดับสอง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ด้านการจัดส่งผู้กำกับและรองผู้กำกับไปฝึกอบรม ตามหลักสูตรวิชาผู้กำกับลูกเสือขึ้นความรู้ระดับต่าง ๆ มีค่าเฉลี่ยสูงสุดซึ่งอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะ ผู้กำกับและรองผู้กำกับลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ไม่เต็มใจเข้าร่วมรับการฝึกอบรม หลักสูตรวิชาผู้กำกับลูกเสือขึ้นความรู้ต่าง ๆ เนื่องไม่ได้รับการสนับสนุนค่าใช้จ่ายในการฝึกอบรม การสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับวัตถุประสงค์ หลักการ และวิธีการทางลูกเสือระหว่างผู้อำนวยการ ลูกเสือโรงเรียนกับผู้กำกับและรองผู้กำกับลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ ไพรัตน์ คำเกลี้ยง (2537, หน้า 111 อ้างถึงใน คำแหง ดันสกุล, 2543, หน้า 57) กล่าวไว้ว่า เนื่องจาก ครูผู้สอนกิจกรรมลูกเสือขาดทักษะทางวิชาลูกเสือ ไม่มีวุฒิทางลูกเสือ และยังไม่เข้าใจเกี่ยวกับ เรื่องหลักสูตรกิจกรรมลูกเสือไม่ค่อยถูกต้อง ซึ่งถ้าครูได้รับการสนับสนุนให้เข้ารับการอบรมเพื่อ ส่งเสริมให้มีวุฒิทางลูกเสือในระดับที่สูงขึ้น จะทำให้ครูมีความรู้ความเข้าใจในเรื่องหลักสูตรและ เนื้อหา สอดคล้องกับผลการวิจัยของ สมัย กสิกรรม (2546, หน้า 59) พบว่า ปัญหาการบริหาร กิจกรรมลูกเสือสามัญ ใน โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการศึกษาจังหวัดระยอง ด้านการวางแผนการบริหารกิจกรรมลูกเสือจะต้องจัดให้บุคลากรที่เกี่ยวข้องในการจัดกิจกรรม ลูกเสือทุกฝ่ายมีส่วนร่วม ก่อนลงมือวางแผนการจัดกิจกรรมลูกเสือ วิเชียร อุส่าห์ (2542, หน้า 147) พบว่า ปัญหาการบริหารงานลูกเสือโรงเรียน ในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา

จังหวัดนครพนม ด้านบุคลากร ปัญหาอันดับหนึ่งคือ ขาดการสนับสนุนส่งเสริมให้ครูอาจารย์ได้ฝึกอบรมวิชาผู้กำกับลูกเสือระดับวิทยากร ได้แก่ 3 ท่อน และ 4 ท่อน สัตยชัย พวงมาลี (2537, บทคัดย่อ) พบว่า ผู้บริหารไม่สนับสนุนส่งเสริมให้ครูอาจารย์ไปอบรมศึกษาความรู้เกี่ยวกับลูกเสือ ครูอาจารย์ขาดความสนใจและความศรัทธาในการสอนกิจกรรมลูกเสือ สอดคล้องกับผลการวิจัยของ ณัฐกานต์ เพิ่มอิม (2546, หน้า 68) กล่าวไว้ว่า หากผู้บังคับบัญชาลูกเสือได้รับการพัฒนาในขั้นความรู้ขั้นสูง ก็จะทำให้ผู้บังคับบัญชาลูกเสือมีความรู้ความสามารถในการบริหารคุณภาพงานลูกเสือ

1.3 ปัญหาการปฏิบัติงานกิจการลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ด้านการติดตามประเมินผล มีค่าเฉลี่ยเป็นอันดับสาม เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ปัญหาด้านผู้กำกับและรองผู้กำกับลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ปฏิบัติการเก็บข้อมูล และประเมินผลในระหว่างการจัดกระบวนการเรียนรู้อย่างเป็นระบบสม่ำเสมอมีค่าเฉลี่ยสูงสุดซึ่งอยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ ผู้บริหารและผู้กำกับและรองผู้กำกับขาดทักษะความรู้ความเข้าใจในการเก็บข้อมูลประเมินผลระหว่างการจัดกระบวนการเรียนรู้ ขาดความชัดเจนในการประชุมกำหนดเกณฑ์การประเมิน และความต่อเนื่องในการในการกำกับติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงานเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมอย่างสม่ำเสมอ ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ บุญเรือน ฉายศิริ (2544, หน้า 72) พบว่าปัญหาการบริหารกิจการลูกเสือสามัญในโรงเรียนประถม สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดตราด ด้านการควบคุมอยู่ในระดับปานกลาง โดยพบว่าสาเหตุจากผู้บริหารและครูผู้สอนไม่มีความรู้ ขาดทักษะ และประสบการณ์ทางลูกเสือ สมัย กสิกรรม (2546, หน้า 62) พบว่า ปัญหาการบริหารกิจกรรมลูกเสือสามัญ ในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดระยอง ด้านการควบคุมอยู่ในระดับปานกลาง ปกรณ์ ภูมิเขต (2542, หน้า 31) พบว่า ปัญหาการบริหารกิจกรรมลูกเสือในโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่ สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดสระแก้ว ด้านการติดตามประเมินผลมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก

1.4 ปัญหาการปฏิบัติงานกิจการลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ด้านการประสานงาน ค่าเฉลี่ยเป็นอันดับสี่ เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ปัญหาด้านการประชาสัมพันธ์เพื่อให้ประชาชนเกิดความเข้าใจอันดีต่อกิจการลูกเสือในโรงเรียนที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดซึ่งอยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะ ผู้อำนวยการลูกเสือโรงเรียนและผู้กำกับและรองผู้กำกับลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ไม่ประชาสัมพันธ์กิจกรรมทางลูกเสือให้ชัดเจน ระบบการประชาสัมพันธ์และจัดทำข้อมูลสารสนเทศการปฏิบัติงานไม่สม่ำเสมอ ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ ปกรณ์ ภูมิเขต (2542, หน้า 31) พบว่า ปัญหาในการบริหารกิจกรรมลูกเสือในโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่ สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดสระแก้ว อยู่ในระดับปานกลางทุกด้าน เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ย ด้านการประสานงานมี

ค่าเฉลี่ยอยู่ในอันดับสี่ สอดคล้องกับผลการวิจัยของ ณรงค์ จันทะคิด (2550, หน้า 107) พบว่า ปัญหาการบริหารงานกิจกรรมลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาภาคพื้นดิน เขต 3 ปัญหาที่พบสูงสุดคือ ขาดวัสดุอุปกรณ์ ด้านการให้การสนับสนุนจากผู้ปกครอง และสอดคล้องกับผลการวิจัยของ วิเชียร อุส่าห์ (2542, หน้า 151) พบว่า ปัญหาการบริหารงานลูกเสือโรงเรียน ในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดนครพนม ด้านการจัดสถานที่ โรงเรียนหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรขอความร่วมมือกับชุมชน หรือผู้ปกครองในการจัดหาสถานที่สำหรับจัดกิจกรรมลูกเสือเป็นการเฉพาะ เพื่อให้การจัดกิจกรรมลูกเสื่อดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผลสูงสุด ซึ่งไม่ตอบสนองแนวคิดการบริหารของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระแก้ว เขต 2 (2551, หน้า 2) ที่จะมุ่งเน้นบริการประสานความร่วมมือ ชีตือความถูกต้อง มองหาหน้คิดและคนเก่ง และเร่งรัดคุณภาพ

1.5 ปัญหาการปฏิบัติงานกิจการลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ด้านการกระตุ้นจิตใจในการปฏิบัติงานมีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ปัญหาด้านการสร้างกิจกรรมจิตใจให้นักเรียนเข้าร่วมกิจกรรมลูกเสือด้วยความสมัครใจที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดซึ่งอยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ ผู้กำกับและรองผู้กำกับลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ไม่มีความรู้ เทคนิค และวิธีการในการจัดกิจกรรมสร้างแรงจูงใจให้ลูกเสือเข้าร่วมกิจกรรมลูกเสือด้วยความสมัครใจเท่าที่ควร ผู้อำนวยการลูกเสือโรงเรียนให้การสนับสนุนให้ผู้กำกับและรองผู้กำกับก้าวหน้าในหน้าที่โดยการส่งผลงานเพื่อรับรางวัลต่าง ๆ หรือการนำผลงานดีเด่นของผู้กำกับและรองผู้กำกับลูกเสือประชาสัมพันธ์ให้ผู้เกี่ยวข้องทราบและนำไปเป็นส่วนหนึ่งในการพิจารณาความดีความชอบเป็นกรณีพิเศษไม่เพียงพอ ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ วิเชียร อุส่าห์ (2542, หน้า 150) พบว่า ปัญหาการบริหารงานลูกเสือโรงเรียนในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดนครพนม ด้านการบริหาร ผู้บริหารขาดความกระตือรือร้นในการจัดหรือร่วมกิจกรรมลูกเสือ ซึ่งผู้บริหารควรจะนำผลงานจากการปฏิบัติหน้าที่ในการจัดกิจกรรมลูกเสือของครูผู้สอนมาเป็นผลงานพิเศษสำหรับประกอบการพิจารณาความดีความชอบ เพื่อสร้างขวัญกำลังใจให้แก่ครูอาจารย์ที่รับผิดชอบงานกิจกรรมลูกเสือโรงเรียน ปกรณ์ ภูมิเขต (2542, หน้า 31) พบว่า ปัญหาในการบริหารกิจกรรมลูกเสือในโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดเล็ก สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดสระแก้ว อยู่ในระดับปานกลางทุกด้าน เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ย ด้านการกระตุ้นจิตใจในการปฏิบัติงานมีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด

2. การเปรียบเทียบปัญหาการปฏิบัติงานกิจการลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จังหวัดสระแก้ว จำแนกตามสถานภาพ วุฒิต่างลูกเสือ และประสบการณ์การบริหารกิจการลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ โดยรวมพบว่า แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญ

ทางสถิติ สามารถแยกอภิปรายผลได้ดังนี้

2.1 ปัญหาการปฏิบัติงานกิจการลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จังหวัดสระแก้ว จำแนกตามสถานภาพแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านการจัดสรรทรัพยากรมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยผู้อำนวยการลูกเสือโรงเรียนมีปัญหามากกว่าผู้กำกับและรองผู้กำกับลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ผู้วิจัยตั้งไว้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะจำนวนผู้กำกับและรองผู้กำกับลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ไม่เพียงพอในการตั้งแต่ละให้ดำรงตำแหน่งทางลูกเสือตรงตามโครงสร้างลูกเสือโรงเรียน ส่งผลให้ผู้อำนวยการลูกเสือโรงเรียนยากที่จะดำเนินการได้ และอีกประการหนึ่งคือ ผู้อำนวยการลูกเสือโรงเรียนขาดความรู้ความเข้าใจในเรื่องการแต่งตั้งผู้กำกับและรองผู้กำกับลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ให้ตรงตามโครงสร้างลูกเสือโรงเรียนมากกว่าผู้กำกับและรองผู้กำกับลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ จึงส่งผลให้มีความคิดเห็นต่อปัญหาการปฏิบัติงานแตกต่างกัน สอดคล้องกับผลการวิจัยของ จเร ศักยารักษ์ (2544, หน้า 63) พบว่า การบริหารกิจกรรมลูกเสือในสถานศึกษา จังหวัดบุรีรัมย์ โดยภาพรวมจำแนกตามสถานภาพการดำรงตำแหน่ง แตกแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01 สอดคล้องกับผลการวิจัยของ อุดม อิกก้อง (2545, หน้า 76-77) พบว่า การบริหารกิจกรรมลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ในโรงเรียน สังกัดกรุงเทพมหานคร จำแนกตามสถานภาพ แตกแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สอดคล้องกับผลการวิจัยของ พงษ์สานต์ จุลโทชัย (2537, หน้า 72-73) พบว่า ปัญหาและสาเหตุของปัญหาการบริหารกิจการลูกเสือสามัญในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดนครราชสีมา ด้านการจัดบุคลากรมีสาเหตุเกิดจากผู้บังคับบัญชาลูกเสือมีจำนวนไม่เพียงพอและด้านการจัดองค์การมีสาเหตุเกิดจากผู้บริหารและครูผู้สอนลูกเสือสามัญขาดประสบการณ์ในหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย สอดคล้องกับผลการวิจัยของ สมชาย สุขเกษม (2543, หน้า 88) พบว่า ปัญหาการบริหารงานกิจการลูกเสือในโรงเรียนเอกชนกรุงเทพมหานคร การจัดตั้งกอง-กลุ่มลูกเสือ และการแต่งตั้งผู้บังคับบัญชาลูกเสือยังขาดผู้สนับสนุน ขาดความรู้ความเข้าใจในขั้นตอนการดำเนินการ สอดคล้องกับผลการวิจัยของ สัมฤทธิ์ วุฒนิปรีชา (2541, หน้า) พบว่า ปัญหาและอุปสรรคของการบริหารงานกิจการลูกเสือในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร ขาดบุคลากรที่มีประสบการณ์ในการฝึกอบรมวิชาลูกเสือ สอดคล้องกับผลการวิจัยของ ปกรณ์ ภูมิเขต (2542, หน้า 58-62) พบว่า แนวทางแก้ไขปัญหาการบริหารกิจกรรมลูกเสือในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดสระแก้ว ด้านการจัดสรรทรัพยากร ฝ่ายบริหารควรจัดครูผู้สอนกิจกรรมลูกเสือให้เพียงพอกับจำนวนนักเรียน กำหนดขอบข่ายหน้าที่ความรับผิดชอบเป็นลายลักษณ์อักษรและจัดสรรงบประมาณสนับสนุนกิจกรรมลูกเสืออย่างเพียงพอ สอดคล้องกับผลการวิจัยของ นคร จินนิกร (2533,

บทคัดย่อ) พบว่า ในด้านการบริหารงานกิจการลูกเสือไทยควรมีการวางแผนร่วมกัน ควรมีการจัดสรรทรัพยากรมากขึ้น โดยมุ่งเน้นคุณธรรมและเสียสละเพื่อประโยชน์ต่อส่วนรวม จัดคนเข้าทำงานให้เหมาะสมกับตำแหน่ง จัดศูนย์ฝึกอบรมกิจกรรมทางลูกเสือทั่วประเทศ และให้สนับสนุนการวิจัยเพื่อพัฒนากิจการลูกเสือมากขึ้น สอดคล้องกับ งานวิชาการกองลูกเสือ (2528, หน้า 280-292) ได้เสนอแนวปฏิบัติสำหรับผู้บริหารโรงเรียนไว้โดยย่อว่า จะต้องมอบหมายงานตามตำแหน่ง ตั้งแต่รองผู้อำนวยการลูกเสือโรงเรียน ผู้กำกับกลุ่มลูกเสือ รองผู้กำกับกลุ่มลูกเสือ ผู้กำกับกองลูกเสือ รองผู้กำกับกองลูกเสือ นายหมู่ลูกเสือ และรองนายหมู่ลูกเสือ สอดคล้องกับ บรรจบ เนียมมณี (2523, หน้า 3 อ้างถึงใน อุดม กีก้อง, 2545, หน้า 40) กล่าวว่า การจัดสรรทรัพยากรเป็นการเตรียมการและสรรหาวิธีการทำงานที่เหมาะสมกับทรัพยากรที่มีอยู่ ในการบริหารการจัดกิจกรรมลูกเสือ เนตรนารี ต้องมีขั้นตอนการจัดสรรทรัพยากร เนื่องจากว่าในด้านบุคลากรต้องสรรหาบุคคลที่มีความรู้ความสามารถ มีการกำหนดขอบข่ายหน้าที่ และแต่งตั้งบุคลากรอย่างเหมาะสม และสอดคล้องกับ ร่มไทร อรัญวงศ์ (2544, หน้า 66) พบว่า แนวทางแก้ไขปัญหากิจการลูกเสือในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอแก่ง จังหวัดระยอง ด้านการจัดสรรทรัพยากรจำนวนครูที่ทำการสอนวิชาลูกเสือ ไม่เพียงพอ ผู้บริหารต้องจัดครูเข้าสอนวิชาลูกเสือให้มากขึ้น

เมื่อพิจารณาโดยรวมปัญหาการปฏิบัติงานกิจการลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จังหวัดสระแก้ว จำแนกตามสถานภาพแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญ ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ผู้วิจัยตั้งไว้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ ผู้อำนวยการลูกเสือโรงเรียนกับผู้กำกับและรองผู้กำกับลูกเสือร่วมกันในการปฏิบัติงานกิจการลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ส่งผลให้มีความคิดเห็นต่อปัญหาการปฏิบัติงานกิจการลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ไม่แตกต่างกัน สอดคล้องกับผลการวิจัยของ บุญเรือน ฉายศิริ (2544, หน้า 61) พบว่า ปัญหาการบริหารงานกิจการลูกเสือสามัญในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดตราด จำแนกตามสถานภาพการดำรงตำแหน่งผู้บริหารและครูผู้รับผิดชอบงานกิจการลูกเสือ แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งสอดคล้องกับนโยบายของ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระแก้ว เขต 2 (2552, หน้า 2) การบริหารต้องมุ่งเน้นบริการ ประสานความร่วมมือ ชีตือความถูกต้อง มองหาคนดีและคนเก่ง และเร่งรัดคุณภาพ กล่าวโดยสรุปคือ ใช้กลยุทธ์ 4 ดี คือ บุคลากรดี ทีมดี เครือข่ายดี และติดตามผลดี ทั้งนี้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระแก้ว เขต 1 (2551, หน้า 9) ในกลยุทธ์ที่ 6 ปฏิรูปการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาเต็มตามศักยภาพของแต่ละคน โดยส่งเสริมกิจกรรมค่ายพัฒนานคนตรี กีฬา นันทนาการ ค่ายคุณธรรม ลูกเสือ เนตรนารี ยุวกาชาด สอดคล้องกับนโยบายของ พระราชบัญญัติลูกเสือ พ.ศ. 2551 (2551,

หน้า 94) ความว่า กระทรวงศึกษามีหน้าที่ส่งเสริมและสนับสนุนงานของคณะกรรมการลูกเสือแห่งชาติเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ของคณะกรรมการลูกเสือแห่งชาติ รวมทั้งส่งเสริมและสนับสนุนการดำเนินการของสำนักงานลูกเสือแห่งชาติ สำนักงานลูกเสือจังหวัด สำนักงานลูกเสือเขตพื้นที่การศึกษาสถานศึกษาและหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้การจัดกิจกรรมลูกเสือเป็นไปอย่างทั่วถึงและมีประสิทธิภาพ นอกจากนี้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระแก้ว เขต 1 (2552, หน้า 19-103) มีการกิจส่งเสริมให้สถานศึกษาพัฒนาการศึกษาและการจัดการเรียนรู้ จัดกิจกรรมส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรมให้เกิดขึ้นกับผู้เรียน อนุรักษ์สิ่งแวดล้อม สืบสานศิลปวัฒนธรรม และประเพณีไทย ได้แก่ โครงการลูกเสือพัฒนาคุณธรรมนำความรู้ “การประกวดระเบียบแถว” ประจำปี 2551 การฝึกอบรมวิชาผู้กำกับลูกเสือ งานชุมชนลูกเสือ และส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนโดยกระบวนการลูกเสือ กำหนดแผนการพัฒนาคูและบุคลากรทางการศึกษา ระยะ 3 ปี (พ.ศ. 2549-2551) โดยอยู่ภายใต้ระบบการนิเทศ ติดตาม ตรวจสอบและประเมินผลการบริหารจัดการศึกษาเป็นระยะ ๆ เน้นการทำงานแบบมีส่วนร่วม ทีมงาน และการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ด้วยเหตุนี้ อาจเป็นปัจจัยส่งผลให้ผู้อำนวยการลูกเสือโรงเรียนจำต้องเร่งดำเนินการ สร้างทีม และมีส่วนร่วมในการปฏิบัติงานกิจการลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ สอดคล้องกับผลการวิจัยของบุญเรือน ฉายศิริ (2544, หน้า 61) พบว่า ปัญหาการบริหารงานกิจการลูกเสือสามัญในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดตราด จำแนกตามสถานภาพการดำรงตำแหน่งผู้บริหารและครูผู้รับผิดชอบงานกิจการลูกเสือ แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ และสมัช กสิกรรม (2546, หน้า 62) พบว่า ปัญหาการบริหารกิจกรรมลูกเสือสามัญในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดระยอง จำแนกตามสถานภาพการดำรงตำแหน่ง โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ดังนั้นอาจสรุปได้ว่า ปัญหาการปฏิบัติงานกิจการลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ของผู้อำนวยการลูกเสือโรงเรียนกับผู้กำกับและรองผู้กำกับลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ไม่แตกต่างกันมาจากการปฏิบัติงานที่ร่วมมือกันอย่างมีส่วนร่วม มีการประสานงานระหว่างภายในองค์กรและนอกองค์กร สอดคล้องนโยบายทางกลยุทธ์ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระแก้ว

2.2 ปัญหาการปฏิบัติงานกิจการลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จังหวัดสระแก้ว จำแนกตามวุฒิทางลูกเสือ โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ผู้วิจัยตั้งไว้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้อำนวยการลูกเสือโรงเรียนและผู้กำกับและรองผู้กำกับลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ได้ผ่านการฝึกอบรมหลักสูตรวิชาผู้กำกับลูกเสือขั้นความรู้เบื้องต้น (Basic Training Course : B.T.C.) หรือขั้นความรู้ขั้นสูง (Advanced Training Course : A.T.C.) บางแล้วเป็นบางส่วน ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัย

ของ โชคชัย แร่ทอง (2539, หน้า 76) พบว่า การปฏิบัติงานการจัดกิจกรรมลูกเสือของ ผู้บังคับบัญชาในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดนครศรีธรรมราช จำแนกตามวุฒิทางลูกเสือโดยรวมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ผลการวิจัยของ อุดม กีก้อง (2545, หน้า 79) พบว่า การบริหารกิจกรรมลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ สังกัดกรุงเทพมหานคร จำแนกตามวุฒิทางลูกเสือแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ผลการวิจัยของ สุพร ทองดี (2545, หน้า 58) พบว่า ปัญหาการจัดกิจกรรมลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ใน โรงเรียนโครงการขยาย โอกาสทางการศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดจันทบุรี จำแนกตามวุฒิ ทางลูกเสือแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ และสอดคล้องกับผลการวิจัยของ ณัฐกานต์ เพิ่มอ้อม (2546, หน้า 67) พบว่า การบริหารคุณภาพงานลูกเสือของ โรงเรียนมูลนิธิแห่งสภา คริสตจักรในประเทศไทย ตามแนวทางการพัฒนาลูกเสือ 8 ประการของคณะลูกเสือแห่งชาติ ส่วนใหญ่ที่ผู้บังคับบัญชาลูกเสือของ โรงเรียนมักจะมีการประชุมร่วมกันเพื่อกำหนดขั้นตอนของ กระบวนการบริหารซึ่งมีวุฒิทางลูกเสือไม่แตกต่างกัน ด้วยเหตุนี้ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา สระแก้ว เขต 1 (2552, หน้า 21) จึงได้ดำเนินการจัดการฝึกอบรมหลักสูตรวิชาผู้กำกับลูกเสือสามัญ รุ่นใหญ่ขึ้นความรู้เบื้องต้น หลักสูตรวิชาผู้กำกับลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ขึ้นความรู้ขั้นสูง และ หลักสูตรวิชาผู้กำกับลูกเสือสามัญขั้นความรู้ขั้นสูง วัตถุประสงค์เพื่อให้ครูสามารถนำหลักการของ ลูกเสือไปใช้ในการจัดกิจกรรมปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรม และระเบียบวินัยแก่นักเรียน ได้อย่างมี ประสิทธิภาพ สอดคล้องกับพระราชบัญญัติลูกเสือ พ.ศ. 2551 (2551, หน้า 101-103) กำหนดให้ คณะกรรมการลูกเสือจังหวัดมีหน้าที่สนับสนุนและส่งเสริมให้มีการพัฒนาบุคลากรทางการลูกเสือ และคณะกรรมการลูกเสือเขตพื้นที่การศึกษามีหน้าที่ส่งเสริมและสนับสนุนความมั่นคงและความ เจริญก้าวหน้าของกิจการลูกเสือ สนับสนุนให้มีการจัดกิจกรรมทั้งในและนอกสถานศึกษา และให้ คำแนะนำแก่ผู้อำนวยการสถานศึกษาในการปฏิบัติงานหรือจัดกิจกรรมลูกเสือ

2.3 ปัญหาการปฏิบัติงานกิจการลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการ การศึกษาขั้นพื้นฐาน จังหวัดสระแก้ว ด้านประสิทธิภาพการบริหารกิจการลูกเสือ โดยรวมและ รายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ผู้วิจัยตั้งไว้ ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะ ผู้อำนวยการลูกเสือโรงเรียนและผู้กำกับและรองผู้กำกับลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ต่างมี ประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน ได้รับแต่งตั้งให้เป็นผู้บังคับบัญชาลูกเสือที่ตรงตามความรู้ ความสามารถ และตรงตามวุฒิทางลูกเสือที่ผ่านการฝึกอบรมหลักสูตรวิชาผู้กำกับลูกเสือขึ้นความรู้ ระดับต่าง ๆ ทำให้เกิดทักษะ และประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานตรง อีกทั้งสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาสระแก้วยังได้ส่งเสริมและสนับสนุนให้มีการจัดการฝึกอบรมหลักสูตรวิชาผู้กำกับลูกเสือ ขึ้นความรู้ระดับต่าง ๆ อยู่เป็นระยะ ๆ อย่างต่อเนื่อง จึงส่งผลให้ผู้อำนวยการลูกเสือโรงเรียนและ

ผู้กำกับและรองผู้กำกับลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ทั้งที่มีประสบการณ์ในการบริหารกิจการลูกเสือต่ำกว่า 5 ปี และประสบการณ์ในการบริหารกิจการลูกเสือ 5 ปีขึ้นไป มีความคิดเห็นต่อการปฏิบัติงานกิจการลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ไม่แตกต่างกัน สอดคล้องกับผลการวิจัยของ คำแหง ตันสกุล (2543, หน้า 60) พบว่า ปัญหาการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนวิชาลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ จำแนกตามประสบการณ์ โดยรวมและรายองค์ประกอบไม่แตกต่างกัน ผลการวิจัยของ อุดม กีก้อง (2545, หน้า 79) พบว่า การบริหารกิจกรรมลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ในโรงเรียน สังกัดกรุงเทพมหานคร จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงานแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

3. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากการสนทนากลุ่ม (Focus Group) โดยผู้ทรงคุณวุฒิทางลูกเสือ จังหวัดสระแก้ว จำนวน 8 คน เพื่อหาแนวทางการพัฒนาการบริหารกิจการลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ได้อภิปรายเกี่ยวกับที่มาของปัญหาและแนวทางการพัฒนาการบริหารกิจการลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่อย่างกว้างขวางและเป็นประโยชน์ต่อการศึกษาวิจัยเป็นอย่างยิ่ง ซึ่งทำให้รู้ว่าปัญหาการปฏิบัติงานกิจการลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ที่เกิดขึ้นแล้วแต่มาจากผู้อำนวยการลูกเสือโรงเรียนและผู้กำกับและรองผู้กำกับที่ขาดความรู้ความเข้าใจในกระบวนการลูกเสืออย่างแท้จริง จึงส่งผลให้เกิดความไม่ใส่ใจในการจัดกระบวนการลูกเสือภายในโรงเรียน ซึ่งแนวทางการพัฒนาการบริหารกิจการลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่จึงจำเป็นต้องให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระแก้วเป็นผู้ดำเนินประชุมสัมมนาและจัดการอบรมวิชาการต่าง ๆ ทางลูกเสือ เพื่อให้ผู้อำนวยการลูกเสือโรงเรียนและผู้กำกับและรองผู้กำกับลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่มีความรู้ความเข้าใจ ในกระบวนการทางลูกเสือตระหนักถึงความสำคัญในกิจการลูกเสือ เข้าใจบทบาทหน้าที่ของตนเอง อย่างไรก็ตาม ผู้อำนวยการลูกเสือโรงเรียนและผู้กำกับและรองผู้กำกับลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ก็ต้องปรับเปลี่ยนทัศนคติและพฤติกรรมของตนเองเพื่อพัฒนาให้มีความรู้ความเข้าใจ รู้จักค้นคว้า สืบเสาะแสวงหาความรู้เกี่ยวกับกิจการลูกเสือเพิ่มเติมเสมอ

นอกจากนี้ผู้ทรงคุณวุฒิได้เสนอแนวทางการพัฒนาการบริหารกิจการลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่เพิ่มเติมเพื่อให้งานวิจัยนี้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น ดังนี้

การที่จะพัฒนาการบริหารกิจการลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ได้นั้น จำเป็นต้องพัฒนาคนให้มีความรู้ความเข้าใจในกระบวนการลูกเสือเสียก่อน จึงจะดำเนินการต่อไปได้อย่างถูกต้องเป็นระบบ ต้องเน้นกระบวนการมีส่วนร่วม คือ ร่วมคิด ร่วมแก้ไข ร่วมทำ ร่วมใจ เปิดรับฟังความเห็นของทุกคนอย่างเสมอภาคเท่าเทียม เพื่อร่วมกันวิเคราะห์จุดอ่อน จุดแข็งของโรงเรียนในการจัดกิจกรรมลูกเสือ ไม่ควรยึดติดกับวิถีเดิมมากกว่าคุณธรรมเนื่องจากปัจจุบันสังคมเป็นยุคโลกาภิวัตน์ผู้ที่มีวิสัยทัศน์ก็อาจมีความรู้ความสามารถมากกว่าผู้ที่มีวิสัยทัศน์ ดังนั้นการบริหารจัดการทรัพยากรบุคคลควรคำนึงถึงความรู้ความสามารถเป็นหลัก ภายใต้คุณธรรม จริยธรรม และความกตัญญู

ในส่วน of หน่วยงานระดับสูง เช่น กระทรวงศึกษาธิการ สำนักงานลูกเสือแห่งชาติ สำนักงานลูกเสือ ยุวกาชาด และกิจการนักเรียน เป็นต้น ควรวางแผนนโยบายสนับสนุนกิจการลูกเสืออย่างจริงจังสม่ำเสมอ เพราะที่ผ่านมาจะเป็นนโยบายเพียงระยะสั้น ๆ เท่านั้น ก่อให้เกิดความไม่ต่อเนื่องในการพัฒนากิจการลูกเสือไทย

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะทั่วไป

1. ผู้อำนวยการลูกเสือโรงเรียนและผู้กำกับและรองผู้กำกับลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ควรร่วมกันในการกำหนดนโยบายและวางแผนการจัดกิจกรรมลูกเสือ แต่งตั้งผู้กำกับและรองผู้กำกับลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ตามความรู้ ความสามารถ ตรงตามโครงสร้างลูกเสือโรงเรียนให้เป็นปัจจุบัน
2. ผู้อำนวยการลูกเสือโรงเรียนควรสนับสนุน ส่งเสริม จัดส่งผู้กำกับและรองผู้กำกับไปฝึกอบรมตามหลักสูตรวิชาผู้กำกับลูกเสือขั้นความรู้ระดับต่าง ๆ มากยิ่งขึ้น
3. ผู้อำนวยการลูกเสือโรงเรียนควรแต่งตั้งคณะกรรมการติดตามและประเมินผลงานกิจการลูกเสือภายในโรงเรียน ส่งเสริมการจัดระบบการปฏิบัติการเก็บข้อมูลและประเมินผลในระหว่างการจัดกระบวนการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องสม่ำเสมอ
4. ผู้อำนวยการลูกเสือโรงเรียนควรแต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงานประสานชุมชน เพื่อประชาสัมพันธ์การปฏิบัติงานกิจการลูกเสือให้ประชาชนเกิดความเข้าใจอันดีต่อกิจการลูกเสือในโรงเรียน
5. ผู้อำนวยการลูกเสือโรงเรียนและผู้กำกับและรองผู้กำกับลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ต้องร่วมกันจัดหากิจกรรมกระตุ้นจิตใจให้นักเรียนเกิดความรัก ความภาคภูมิใจในกิจการลูกเสืออย่างจริงจัง ภายใต้อุดมการณ์นำความรู้

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาแนวทางการยกระดับกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนลูกเสือ-เนตรนารี สามัญรุ่นใหญ่ให้เทียบเท่าวิชาในกลุ่มสาระการเรียนรู้ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระแก้ว
2. ควรศึกษาความพึงพอใจในการปฏิบัติงานกิจการลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ของครูและนักเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระแก้ว